
Hjelp for barn med psykiske vansker

BOKOVERSIKT

Dette heftet i A4-format er skrevet for å være til hjelp for foreldre og andre som møter barn eller unge med psykiske problemer i skole, barnehage, ved helsestasjon eller gjennom barnevernet.

Forfatterne er henholdsvis journalist og barnepsykiater. De formidler på en oversiktlig og faglig troverdig måte hvordan psykiske lidelser oftest er sammensatte og sjelden bare har en løsning. Heftet har sju kapitler. Det innledes med en modell som kan danne et grunnlag for å forstå barn og unges psykiske vansker. Deretter følger en grei oversikt over hjelpeapparatjungelen, inkludert en kort orientering om trygderettigheter og lovverk. Omtalen av ulike diagnosegrupper innledes med korte, kliniske eksempler. Videre følger omtale av risikoforhold for barn og unge (bl.a. omsorgssvikt, mishandling og seksuelle overgrep, adopsjon, psykiske lidelser og rusmisbruk hos foreldre). Vanskelige temaer som selvmord og selvmordstanker og betydning av å kunne ha søkelyset på hele familien uten å skape skyld, er med.

Jeg er imponert av den oversiktlige og forståelige måten forfatterne har greid å formidle vanlig brukte begreper, symptombilder, utrednings- og behandlingstiltak ved psykiske lidelser hos barn og unge.

Vi vet at ca. 20 % av barn og unge har psykiske vansker, mens det inntil nylig bare var ca. 2 % som mottok hjelp fra barne- og ungdomspsykiatrien. Ifølge Stortingsproposisjon nr. 63 (1997 – 98) *Opptrappingsplan for psykisk helse 1999 – 2006* er målet at 5 % får et tilbud fra spesialisthelsetjenesten. De fleste mennesker med psykiske problemer skal få hjelp på kommunalt nivå. Likevel er det få kommuner som har inkludert barn og unge i psykiatriplanene sine. God ivaretagelse på førstelinjenivå forutsetter kunnskap om psykiske vansker, relevant forebyggende arbeid og lettere tilgang på barnepsykologisk førstelinjetjeneste. Enklere terapeutiske oppgaver bør derfor bli en del av PP-tjenesten og familierådgivingskontorenes arbeidsoppgaver. Terskelen for å søke hjelp for psykiske lidelser er fortsatt for høy hos mange, men dette heftet kan bidra til at flere forstår ”hvor skoen trykker”.

Heftets litteraturreferanser er gode. De omfatter populærvitenskapelige fremstillinger av ulike psykiatriske tilstandsbilder og problemer hos barn og unge. I tillegg finnes en oversikt over utenlandske nettsteder og aktuelle adresser for foreldre og pårørende.

Heftet har stor og tydelig skrift. Fargene på sidene er hvite eller grå, men noen er kraftig røde og da er ikke skriften like lett å lese. Illustrasjonene har form av strektegninger som til dels er sterkt karikerte. Er slike illustrasjoner virkelig godt egnet til å bidra til forståelse, innsikt og toleranse for psykiatriske problemstillinger hos barn og unge?

Til tross for dette har forfatterne oppnådd det de ønsket: Å lage god informasjon for alle som ønsker å bidra til at barn og unge med psykiske problemer kan få hjelp.

Inger Helene Vandvik

Barne- og ungdomspsykiatrisk seksjon

Barneklubben

Publisert: 10. mars 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 19. juni 2026.